

بسمه تعالی

جلسه نهم روانشناسی رشد - نوجوانی از نگاه روان تحلیل گری ۱۴۰۲/۲/۱۹

استاد ریحانی

از نظر فروید نوجوانی پایان مرحله نهفتگی و بازگشت به کشش به سمت جنس مخالف است، ترس از انتقام جنس موافق از والدین است در این مرحله هدف اصلی غریزه جنسی است اما یادگیری چگونگی تعامل پسند در ارضای این غریزه تعارضاتی را برای وی ایجاد می کند چون الگوها را می بیند تعارضات شکل می گیرد و فراخودها وارد شکل گیری می شوند و الگو طرح می کنند این نیرو در این دوره صرف دوست یابی مهارت کسب شو ابراز عشق و ازدواج و در نهایت بچه دار شدن می شود.

این نظریه بیشتر ریشه زیستی دارد و بر این فرض مبتنی است که اولاً اعمال فرد اساساً برای پاسخ گویی به نیاز زیستی و ثانیاً برای تمایل باز تولید زیستی موتور محرک رشد است در همین حال نظریه او از تأثیر اجتماعی غافل نیست و فراخود را به عنوان نمود درونی جامعه معرفی می کند.

نقد و ارزیابی فروید: در ارزیابی فروید سوال اساسی این است که آیا رفتار ما اساساً ناشی از غرایز جنسی و پرخاش گری می باشد امروزه کم تر کسی نظریه فروید را بطور کامل قبول دارند دلایل این عدم مقبولیت زیاد است از جمله عدم امکان اثبات برخی فرآیندها و مراحلی که فروید ذکر می کند و نیز تأثیر این مراحل بر یکدیگر است.

عوامل بلوغ زودرس:

۱- ارثی بودن است. ۲- جغرافیایی مثل آب و هوای گرم و معتدل؛ اضطراب و استرس قد کوتاه عوامل سلامتی مثل تغذیه و محرکات محیطی از جمله اطلاعات جنسی و فیلم را شامل می شود.

عوامل بلوغ دیررس: شامل ارثی بودن؛ جغرافیایی مثل مناطق سردسیر؛ سلامتی و نوع تغذیه و بیماری های مزمن بسته مناسبی است چون ارگانسیم بدن دچار آسیب می کند عوامل دیگری مانند عصبی و روانی نیز شامل می شود مانند وقایع تلخ زندگی همچنین ضایعات غده هیپوفیز یکی از عوامل است چون مرکز ترشح هورمون های جنسی است.

اریکسون و نوجوانی: اریکسون یکی از شاگردان فروید بوده است و بسیاری از آراء فروید را پذیرفته است مثل غریزه های اصلی من، بن و فرامن و مرحله ای بودن رشد را قبول دارد ولی برخلاف فروید کودک را موجودی فعال و کشف کننده راه های سازگاری با محیط می دانست او اظهار داشت که انسان یک موجود عقلانی است که افکار و احساسات و رفتارهای احتیاج رفتارهایش را عمدتاً با خود کنترل می کند او می گوید فرد در جریان رشد خود باید واقعیت های اجتماعی را بشناسد وی همچنین تأکید کمتری بر فشارهای جنسی و تأکید بیشتری بر تأثیرات اجتماعی دارد اریکسون پایان مراحل رشد را در نوجوانی محدود نمی کند.